

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS
PAŽYMA
DĖL ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 20-1 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-2337 (TAP-19-698)**

2019-05-14 Nr. NV-1321

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

Projekto tikslas – nepritari Seimo nario Simono Gentvilo inicijuotam Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2337.

Dabartinė situacija:

Kaip teigiama Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 201 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2337 (toliau – įstatymo projektas) aiškinamajame rašte, įstatymo projektu siūloma sudaryti palankią, stabilią, kasmet nesikeičiančią reguliacinę aplinką siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais. Kaip priemonė tikslui įgyvendinti, siūloma nustatyti fiksuotą 20 procentų elektros energijos dydį nuo elektros energijos kiekio, gaminančio vartotojo patiekto kaupimo laikotarpiu į elektros tinklus, kuriuo atsiskaitoma elektros tinklų operatoriui už naudojimosi elektros tinklais paslaugas, ir nustatyti, kad gaminantis vartotojas turi teisę 10 metų atsiskaityti už naudojimosi elektros tinklais paslaugas tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios galiojo jam pradėjus veiklą. Energetikos ministerijoje savo išvadoje siūlo nepritari Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

1. Gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos (vienanarė, dvinarė, atsiskaitymas elektros energijos kiekiu) yra įtvirtintos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 7 dalyje. Minėti kainos apskaičiavimo būdai yra alternatyvūs ir pagrįsti elektros tinklų operatorių faktinėmis sąnaudomis, kurios patiriamos teikiant naudojimosi elektros tinklais paslaugas. Pasiūlymas vieną iš šių kainos apskaičiavimo būdų (atsiskaitymą elektros energijos kiekiu) nustatyti taikant fiksuotą elektros energijos kiekio dydį, lemtų skirtingą naudojimosi elektros tinklais kainos apskaičiavimą ir jos dydį, taikomą gaminantiems vartotojams, nes sukurtų skirtingus naudojimosi elektros tinklais kainos apskaičiavimo principus.

2. Įstatymo projekte pateiktas pasiūlymas leisti gaminantiems vartotojams 10 metų atsiskaityti už naudojimosi elektros tinklais paslaugas tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios galiojo jiems pradėjus veiklą, lemtų elektros tinklų operatorių nuostolius, nes nurodytu laikotarpiu gaminantys vartotojai atsiskaitytų tik fiksuotu, naudojimosi elektros energijos tinklais sąnaudomis nepagrįstu elektros energijos kiekiu ir neprisidėtų prie ilgalaikių elektros tinklų operatorių sąnaudų padengimo, be to, pastaraisiais metais Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyti atsiskaitymo elektros energijos kiekiu procentiniai dydžiai buvo didesni, nei siūlomas nustatyti fiksuotas 20 procentų elektros energijos dydis.

3. Atsižvelgiant į tai, kad realios elektros tinklų operatorių sąnaudos, susijusios su gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugomis, yra didesnės, nei siūlomas nustatyti procentinis dydis, pritarus Įstatymo projektu siūlomam teisiniam reguliavimui, elektros tinklų operatorių už naudojimosi elektros tinklais paslaugas patirtos, tačiau gaminančių vartotojų nepadengtos sąnaudos, susidariusios per 10 metų, būtų įtrauktos į kitų vartotojų elektros energijos tarifą, tokiu būdu diskriminuojant negaminančius vartotojus, o tai galėtų pažeisti Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 9 punkte įtvirtintą vartotojų teisę į ekonominių interesų apsaugą.

4. Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti nuostata būtų taikoma ir juridiniams asmenims, tai reikštų, kad jiems būtų sukuriamos išskirtinės sąlygos naudotis elektros tinklais, nepadengiant elektros tinklų operatorių už naudojimosi elektros tinklais paslaugas patirtų sąnaudų. Tokios išskirtinės sąlygos galimai pažeistų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio nuostatas ir turėtų būti derinamos su Europos Komisija.

Projekto esmė:

Nepritarti Seimo nario Simono Gentvilo inicijuotam Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 201 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2337.

Derinimas – nutarimo projektas išvadoms gauti teiktas 15 suinteresuotųjų subjektų. Į Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas atsižvelgta, kitos institucijos pastabų neturėjo/ nepateikė. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė turinio pastabų, pagal kurias turi būti tikslinamas projektas.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai apsvarsčius tarpinstituciniame pasitarime.

Grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė